

Protokoll 7/2025

fört vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde
tisdagen den 26 augusti 2025 kl. 17:00-17:35, Gamla
biblioteket, Tekniska nämndhuset

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP) Ordförande
Elin Hjelmestam (L) Vice ordförande
Felicia Schartner Giertha (S)
Fredrik Pettersson (S)
Emelie Stark (S)
Bjarne Snis Sigtryggsson (S)
Frida Nehrfors Hultén (V)
Leo Müller (V)
Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M)
Anders Edin (SD)
Torbjörn Ebérus (M) ersätter Elin Böhlin (M)
Maja Boström (C) ersätter Ashna Ibrahim (C)

Ersättare

Celal Altun (S)
Carl Houston (S)
Eva Darolf Linnros (V)
Ergün Erdal (M)
Josefine Axelsson (M)

Övriga närvarande

Lykke Ask Nämndsekreterare
Gabriel Dorrian Werner Borgarrådssekreterare
Anna Hadenius Förvaltningschef
Mikael Nyberg Avdelningschef
Daniel Persson Avdelningschef
Maria Svanholm Avdelningschef
Emily Tjäder Avdelningschef
Malin Tappefur Avdelningschef
Albin Ring Tjänsteman

Justerare

Åsa Lindhagen, Elin Hjelmestam

Datum för justering

2025-08-26

Paragraf

§14

Sekreterare

Lykke Ask

§ 14**Samråd om program för Älvsjödalen****Remiss från stadsbyggnadskontoret S-Dp 2022-04286****Dnr. 2023-24284**

MF 2025/112

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lämna följande synpunkter på programförslaget:

Ambitionen i programmet och efterföljande detaljplaner bör vara att bostäder, oavsett storlek, i första hand uppförs som genomgående med tillgång till ljuddämpad sida.

Buller från Älvsjödepån, den kommande tunnelbanedepån, samt Älvsjö industriområde bör utredas under programskedet.

En luftutredning med fokus på de kommande miljökvalitetsnormerna för luft bör tas fram under programskedet.

Möjliga åtgärder för att stärka de ekologiska sambanden genom det planerade parkstråket bör utredas, med fokus på pollinatörer, arter knutna till ädellövträd och arter knutna till tall.

En inventering av pollinatörer på Råby gärde bör utföras under detaljplaneprocessen för parkstråket för att säkerställa att ianspråktagande av värden för pollinatörer i första hand undviks, i andra hand minimeras, och i sista hand kompenseras.

Planeringen av områdets dagvattenhantering, i synnerhet på kvartersmark, bör inledas i ett tidigt skede för att säkerställa att tillräckligt stora ytor reserveras för att åtgärdsnivån för dagvatten ska kunna klaras.

Möjligheten att i första hand ordna friliggande förskolor bör utredas.

Bullersituationen vid den södra skolan bör undersökas vidare under programskedet för att säkerställa att behövliga bulleråtgärder kan genomföras.

En värmemodellering bör tas fram som studerar den föreslagna strukturens förmåga att hantera värmeböljor.

En beräkning av programförslagets sammantagna klimatpåverkan bör tas fram.

Möjligheterna till att bevara och återanvända fler befintliga byggnader och infrastruktur bör utredas vidare.

Lagring av massor och material från demonteringar bör i största möjliga mån ske på redan ianspråktaga ytor.

I de fall efterföljande detaljplaner föranleder miljökonsekvensbeskrivningar bör aspekterna skyfall, påverkan på riksintressen för kommunikation, buller, luftkvalitet och klimatpåverkan ingå.

2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) och Torbjörn Erbe m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Maja Boström (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

1. Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Gierтта m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V) och Anders Edin (SD) föreslår (se beslutet).
2. Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) och Torbjörn Erbe m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Det är glädjande att ett förslag till program för arbetet med mässområdet i Älvsjö, Sjöängen och ytorna kring Huddingevägen äntligen presenteras. När vi styrde Stockholm förra mandatperioden var vi angelägna om att få detta programarbete framåt. Tre år in i denna mandatperiod tycks det som att nya politiska direktiv har getts vilket fördröjt processen.

Att kunna tillföra tusentals nya bostäder och arbetsplatser till söderort. Det kommer på sikt kunna minska arbetspendlingen från söderort till andra delar av staden. Att dessutom kunna bygga flera tusen nya bostäder är ett starkt argument för att sluta med de rödgröna partiernas iver att bygga mindre antal bostäder i omtäckta grönområden runt om i vår stadsdel, eller förtäta på ett sätt som förstör våra områdens karaktär och skapar oro hos våra invånare. Nu kan staden istället fokusera på att projektera en helt ny stadsdel.

Däremot vill vi lyfta en tydlig invändning mot förslaget att omdana Huddingevägen till en stadsgata med 40 km/h. Huddingevägen är idag en viktig regional pulsåder för trafiken mellan södra länet och Stockholms innerstad. En nedgradering till stadsgata riskerar att försämra framkomligheten för både bil- och busstrafik samt godstransporter. Det kan i förlängningen leda till oönskade konsekvenser för närliggande områden och drabba både trafiksystemet och de boende.

Vi förstår att en parameter som varit drivande, främst för finansborgarrådet, är att hålla antalet bostäder uppe på så hög nivå som möjligt. För oss är det dock viktigare att det byggs med kvalitet och att den nya stadsdelen andas framtidstro, glädje och grönska. Det ska också finnas goda möjligheter till rekreation och fritid. Vi har därför fem medskick i det kommande arbetet som för oss är högt prioriterade frågor i processen framöver.

Större idrottsytor.

I nuvarande förslag är endast befintliga idrottsytor kompenserade, men inga nya ytor tillförs trots att invånarantalet i området väntas öka betydligt och det redan idag är brist på plantider för idrotten.

Omarbeta parkeringsfrågorna.

Programförslaget har en orealistisk syn på behovet av parkeringar. Att endast tillföra tre mobilitetshus kommer inte täcka det verkliga behovet av att parkera, varken för boende, besökare eller för de 15 000 arbetsplatser som föreslås i området. Oavsett vilken typ av bilar som finns i framtiden kommer många fortfarande ha behov att ta sig fram med bil och det behöver vi ta bättre hänsyn till i ett så här stort projekt.

Bygg radhus eller radhusliknande bostäder i området.

I föreliggande förslag projekteras för 7 000 bostäder, samtliga i flerbostadshus. Vi vet att många stockholmare vill bo i småhus eller radhus, en efterfrågan som behöver mötas i detta

programarbete. Därför vill vi se radhus eller radhusliknande bostäder (låga byggnader med en egen mindre tomt) i projektet, lämpligtvis mellan Råby gärde och Turingeparken. Det ger då en naturlig övergång till villaområdet i Örby och det öppnar upp mer för det gröna spridningssamband som är på berörd plats.

Gör sjön på Sjöängen större.

En mindre sjö eller damm planeras på Sjöängen, vilket är positivt. Men när staden nu har chansen att anlägga en sjö i en helt ny stadsdel, ska den så klart göras större. På platsen finns självklara förutsättningar med naturlig tillrinning för att skapa en sjö, därför bör den göras minst dubbelt så stor. Det kommer höja kvaliteterna för god miljö och rekreation i den nya stadsdelen.

Motverka värmeöar med grönska och kloka materialval.

Risken för värmeöar och översvämningar är stor i området. Därför är det särskilt angeläget att i utformningen dels förhindra värmeöar i form av materialval, grönska för att öka krontäckningsgraden och vegetation dels genom goda kylningsmöjligheter inomhus varpå solpanelen för närproducerad el kan vara en bra idé för flera av husen.

3. Maja Boström (C) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- a. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
- b. Att inkludera ett idrottskluster på Sjöängen i det fortsatta programarbetet.
- c: Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet välkomnar programmet som syftar till att utveckla centrala Älvsjö till en urban, klimatsmart och kollektivtrafikhärlig blandstad med arbetsplatser, bostäder och service samt höga vistelsevärden.

Enligt planen ska ett "park- och idrottsstråk" tillskapas. Vår farhåga är att detta idrottsstråk inte tillnärmelsevis avhjälpes den skriande bristen på idrottsytor i Stockholm. Vi vill understryka vikten av att prioritera idrotten och ge den en central plats tidigt i stadsutvecklingsprocessen. Centerpartiet har därför tagit fram ett ambitiöst förslag på ett idrottskluster på Sjöängen som innehåller fem 11-spelsplaner, en 7-spelsplan, friidrottsytor, omklädningsrum, toaletter och kiosk.

I och med den pågående planeringen för tunnelbaneutbyggnaden till Älvsjö riskerar den befintliga 11-spelsgrusplanen att tas i anspråk under flera år för en

arbetstunnel. Det blir därmed ännu mer brådskande att påbörja arbetet med ett fotbollskluster på Sjöängen, vilket även kan fungera som en ersättning för den förlorade idrottsytan.

Älvsjö har en betydande potential, men präglas idag av stora trafikleder. Älvsjövägen är redan idag hårt belastad med buller- och vibrationsproblem, och bör inkluderas i det fortsatta arbetet genom att möjligheterna att sänka eller däcka över vägen ses över. Programmet behöver lägga kraft på att bättre koppla samman Älvsjö på båda sidor om järnvägsspåren. Det också avgörande att skapa en tydlig kvarterstruktur, aktiva gaturum med publika bottenvåningar samt tydliga och gena gång- och cykelkopplingar.

Mässan är en del av Älvsjös historia och karaktär så för en modern vision föreslår vi att en mindre men flexibel event-, kongress- och mässanläggning utreds, förslagsvis under mark med kontor, restauranger, hotell, service ovanpå.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V) och Anders Edin (SD).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/112-1 14 2023-24284 Planprogram för Älvsjödalen

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Elin Hedda Susan,Hjelmestam	2025-08-27
Åsa Maria,Lindhagen	2025-08-27